

ÁTTEKINTÉS
az aktuális magyar tőkeviteli folyamatokról

2011. szeptember 30.

Összefoglalás

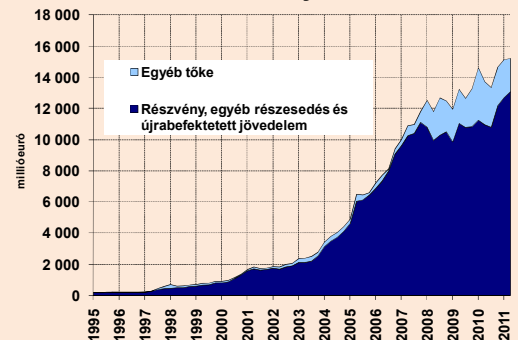
- A magyar közvetlen tőkebefektetések külföldi állománya meghaladta a 15,2 milliárd eurót, és egy főre vetítve az egyik legmagasabb a kelet-közép-európai térségben.
- A magyar közvetlen tőkebefektetések külföldi állományának döntő része a szolgáltató ágazatokban és a kőolaj-feldolgozás ágazatban található.
- A magyar közvetlen tőkebefektetések állományának 53%-a Kelet-Közép-Európában található.
- 2010-ben 949 millió euró értékű magyar közvetlen tőkebefektetés valósult meg külföldön, ami 355 millió euróval kevesebb, mint az egy évvel korábbi tőke kivitel.
- 2011 első félévében 199 millió euró értékű magyar közvetlen tőkebefektetés valósult meg külföldön, ami 231 millió euróval több, mint az egy évvel korábbi tőke kivitel.
- 2011-ben várakozásaink szerint a magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön – egyedi, nagy értékű tranzakciók nélkül – kedvező esetben meghaladhatja az 1 milliárd eurót. Középtávon évi átlag 2 milliárd euró körüli tőke kivittet várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

Főbb mutatók

	Szept. 30.	Időszak
Közvetlen tőkebefektetés állománya külföldön ^{1,2}	15 212	2011. II. né.
Közvetlen tőkebefektetés külföldön ²	199	2011. I-II. né.
Közvetlen tőkebefektetés külföldön ²	949	2010

1 Időszak végén
2 Millió euró

A külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állománya

Részletes áttekintés

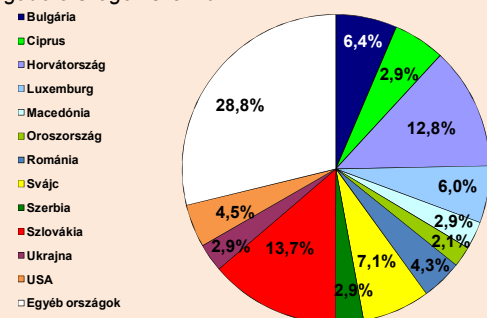
Az 1990-es években a közvetlen tőkebefektetések beáramlása mellett a tőkeexport egyáltalán nem volt számottevő, az elmúlt években azonban már magyar vállalatok is több milliárd euró értékben hajtottak végre külföldön közvetlen tőkebefektetéseket. Jóllehet Magyarország belátható időtávon belül nettó tőkeimportőr marad, a tőke kivitel jelentősége várhatóan ismét növekszik.

A magyar vállalatok közvetlen tőkebefektetései külföldi állománya 2011 második negyedévének végén meghaladta a 15,2 milliárd eurót; ebből 13,1 milliárd eurót tett ki a részvény, egyéb részesedés és újra befektetett jövedelem formájú működőtőke-befektetések állománya, 2,1 milliárdot pedig az egyéb tőkée. Az 1 523 eurós egy főre eső magyar állomány Szlovénia (2 671 euró) után a második legmagasabb a kelet-közép-európai térségben; az utóbbi években tapasztalható élénkülés hatására Csehország (1 144 euró) felzárkózott, Lengyelország (828 euró), Szlovákia (2011. március végén 504 euró) és Románia (50 euró) lemaradása azonban még mindig jelentős.

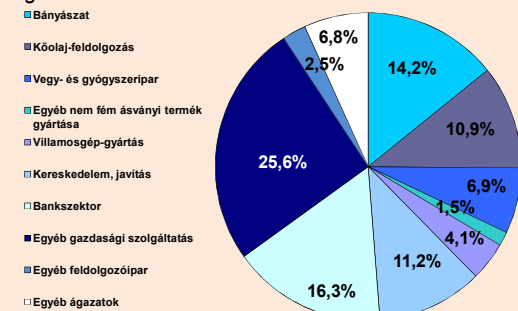
A magyar vállalkozások külföldi közvetlen tőkebefektetései (európai) állományának legnagyobb része Szlovákiában (1,8 milliárd euró, 13,7%) található. (Meggjegyezzük, hogy az állomány származási ország és ágazatok szerint bontott adatai 2009 végére vonatkoznak.) Meghatározó célpont még Horvátország (1 700 millió euró, 12,8%), Svájc (943 millió euró, 7,1%), Bulgária (854 millió euró, 6,4%), Luxemburg (791 millió euró, 6%), Ciprus (720 millió euró, 5,4%), USA (596 millió euró, 4,5%), Románia (567 millió euró, 4,3%), Macedónia (387 millió euró, 2,9%) és Oroszország (283 millió euró, 2,1%). Összességében a magyar közvetlen tőkebefektetések állományának 53%-a Kelet-Közép-Európában található.

A magyar vállalatok külföldi befektetései állományának több mint fele a szolgáltató ágazatokban található (2009 végi adatok szerint 7,6 milliárd euró, 57%); az egyéb gazdasági szolgáltatásban (3,4 milliárd euró, 25,6%), a bankszektorban (2,2 milliárd euró, 16,3%) és a kereskedelem, javítás (1,5 milliárd euró, 11,2%) ágazatban volt található a legtöbb magyar közvetlen tőke. A feldolgozóiparban a befektetések 25,9%-a volt található (3,4 milliárd euró, 2009 végén); ezen belül is a kőolaj-feldolgozás (1,4 milliárd euró, 10,9%), a vegy- és gyógyszeripar (917 millió euró, 6,9%) és a villamosgép-gyártás (542 millió euró, 4,1%) volt a meghatározó. A szlovákiai,

A külföldön befektetett magyar tőke állományának megoszlása (2009 végén) Fogadó országok szerint

Ágazatok szerint

illetve a kőolaj-feldolgozási állomány 2008 végéhez képest történt visszaesését a (Mol-tulajdonú) Slovnaft-részvények tőzsdei árfolyamának csökkenése okozta. Megemlítendő még a bányászat 14,2%-os részaránya (1 885 millió euró), amely vélhetően a Mol-hoz köthető. (Az állomány ágazati bontása a külföldön lévő leányvállalat ágazati besorolása szerint történik a statisztikában, míg az áramlási adatoké a magyar anya ágazati besorolása szerint.) 2008 végéhez képest a feldolgozóipari állomány értéke és aránya csökkent, míg a szolgáltató ágazatokbeli állomány értéke és aránya minimálisan, a bányászati állomány értéke és aránya pedig jelentősen nőtt.

Az 2000-2009-es adatok szerint az **éves magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön átlagos értéke 1 406 millió eurót tett ki. 2010-ben a nettó tőke kivitel 949 millió eurót ért el**, ami az előző évinél 355 millióval kevesebb, illetve 2004 óta a legalacsonyabb érték. A nem adósságeneráló tőke kivitelben belül a **részvényformájú tőkeexport egyenlege 953 millió euró** (az előző évinél 220 millióval magasabb), míg az **újra befektetett jövedelemé 80 millió euró** (az előző évinél 9 millióval alacsonyabb) volt. (Az újra befektetett jövedelem a (korrigált) adózott eredmény és a megszavazott osztalék különbsége.) Az adósságeneráló **egyéb tőkemozgások egyenlege -84 millió euró** volt, ami a 2009. évinél 566 millióval kedvezőtlenebb egyenleg, és az eddigi második legrosszabb érték. Ez a negatív egyenleg alapvetően arra vezethető vissza, hogy a külföldi leányvállalatok 435 millió euróval több tulajdonosi hitelt fizettek vissza, mint amennyit a magyar anyák nyújtottak nekik.

2011 első félévében a nettó tőke kivitel 199 millió eurót ért el, ami az előző év azonos időszakánál 231 millióval kedvezőbb. A nem adósságeneráló tőke kivitelben belül a **részvényformájú tőkeexport egyenlege 756 millió euró** (az előző év azonos időszakánál 715 millióval magasabb), míg az **újra befektetett jövedelemé -317 millió euró** (az előző év azonos időszakánál 217 millióval kedvezőtlenebb) volt. Az adósságeneráló **egyéb tőkemozgások egyenlege -240 millió euró** volt, ami a 2010. első félévinél 267 millióval kedvezőtlenebb egyenleg. Ez a negatív egyenleg alapvetően arra vezethető vissza, hogy a külföldi leányvállalatok 629 millió euróval több tulajdonosi hitelt fizettek vissza, mint amennyit a magyar anyák nyújtottak nekik.

Az újra befektetett jövedelmek 2004 óta játszanak jelentős szerepet a tőke kivitelben, ami természetes velejárója a külföldön befektetett magyar közvetlen tőke állományának folyamatos emelkedésének; a **2010. évi részvényjövödelmek aránya a nem adósságeneráló befektetések állományához viszonyítva 4,8% volt**, ami mind a 2009. évi aránytól (5,1%), mind az előző öt év álagától (7,2%) elmarad. 2000-2003 között az újra befektetett jövedelmek mindössze 4,2%-át adták a teljes tőke kivitelnek, 2004-2007 között már a 21,6%-át. 2008-ban ugyanakkor a magyar anyavállalatok által kapott osztalék értéke meghaladta a leánycégek adózott eredményét, így az újra befektetett jövedelem egyenlege negatív lett. 2009-ben a teljes tőke kivitel 6,8%-a, 2010-ben pedig 8,4%-a volt az újra befektetett jövedelem. **A magyar befektetők a külföldön (az előző évben) megtermelt nyereség 92,6%-át utalták haza osztalékként (315 millió euró) 2010-ben**, míg 2005-2009 között átlag 78,7% volt ez az arány.

A **legnagyobb értékű részvény és egyéb részesedés formájú (nettó) magyar közvetlen tőkebefektetés 2010-ben a közép-amerikai országokba (815 millió euró) áramlott**. Megemlítendő még, hogy 169 millió euró áramlott Szingapúrba, 124 millió euró az USA-ba, 108 millió euró Romániába és 103 millió euró Izraelbe. Luxemburgból ugyanakkor nettó 672 millió eurót vontak ki a magyarországi bejegyzésű vállalkozások.

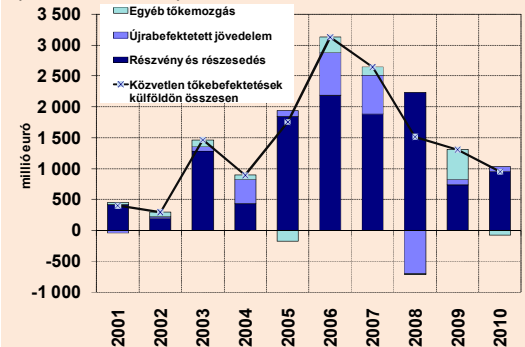
A **legnagyobb értékű részvény és egyéb részesedés formájú (nettó) magyar közvetlen tőkebefektetés 2011 első félévében Ciprusra (530 millió euró) áramlott**. (Megjegyzendő, hogy Ciprus sok esetben egy harmadik országba irányuló befektetés közbelső állomása.) Megemlítendő még, hogy 129 millió euró Romániába áramlott és 92 millió euró Horvátországba.

Az **ágazatokat tekintve a legtöbb magyar részvénytőke 2010-ben a vagyonkezelés ágazatba** áramlott (843 millió euró, túlnyomórészt vélhetően a közép-amerikai országokba). Emelítendő még a vegy- és gyógyszeripar (409 millió euró), a villamosgép-gyártás (142 millió euró) és a bankszektor (118 millió euró). A gép- és berendezésgyártó magyar vállalkozások ugyanakkor nettó 475 millió euró tőkét vontak ki külföldről. A **feldolgozóiparból** így összesen nettó 16 millió euró kivonására került sor, míg a **szolgáltató ágazatokba** összesen nettó 1 182 millió euró áramlott.

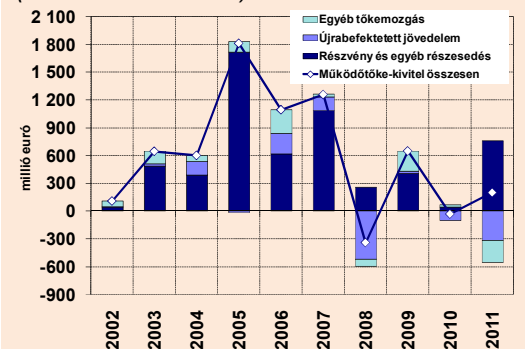
Az **ágazatokat tekintve a legtöbb magyar részvénytőke 2011 első félévében a kőolaj-feldolgozásba (630 millió euró) áramlott**. Emelítendő még a bankszektor (144 millió euró) és a vegy- és gyógyszeripar (27 millió euró). A **feldolgozóiparba** összesen nettó 668 millió euró, míg a **szolgáltató ágazatokba** összesen nettó 87 millió euró áramlott.

2010-ben a visegrádi országok és Románia tőke kivitele összességében 19%-kal nőtt az előző évhez képest. Lengyelország (4 149 millió euró, +24%) és Csehország

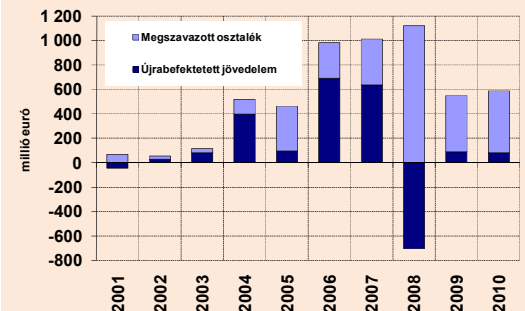
A magyar tőke kivitel alakulása (Éves adatok!)

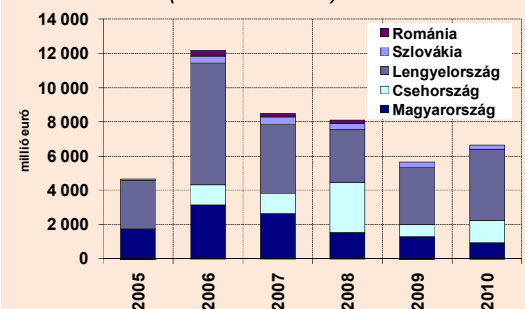
A magyar tőke kivitel alakulása (Első félévi adatok!)

A magyar részvény és egyéb részesedés formájú közvetlen tőkebefektetések jövedelmeinek alakulása

A visegrádi országok és Románia tőke kivitele (Éves adatok!)

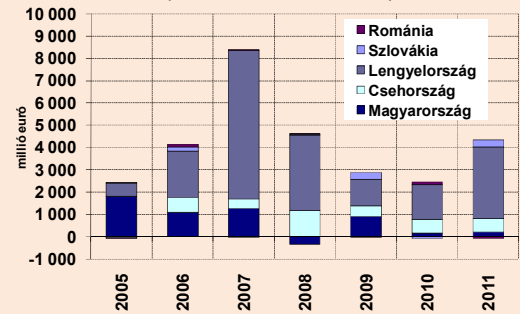
(1 284 millió euró, +87%) esetében bővülés következett be. Romániában az előző évinél kisebb (15 millió eurós) nettó tőkekivonást regisztráltak. Magyarország (949 millió euró, -27%) és Szlovákia (247 millió euró, -20%) esetében visszaesés történt. **Hazánk részaránya (14,3%) a V4-ek és Románia teljes tőkekiviteléből a 2009. évinek az 59%-át érte el.**

2011 első félévében a visegrádi országok és Románia tőkekivitele összességében **80%-kal nőtt** az előző év azonos időszakához képest. A lengyel tőkekivitel több mint kétszeresére bővült (3 238 millió euró), Szlovákiában a 2010. első félévi nettó tőkekivonással szemben 303 millió eurós tőkeexportot regisztráltak, Magyarországon a 2010. első félévi nettó tőkekivonással szemben 199 millió eurós tőkeexportot regisztráltak, míg Csehország (592 millió euró, -4%) esetében visszaesés következett be, a román befektetők pedig 81 millió eurót vontak ki külföldről. **Hazánk részaránya a V4-ek és Románia teljes tőkekiviteléből 4,7%-ot ért el.**

2011-ben várakozásaink szerint a magyar közvetlen tőkebefektetés külföldön – egyedi, nagy értékű tranzakciók nélkül – kedvező esetben meghaladhatja az 1 milliárd eurót. Középtávon évi átlag 2 milliárd euró körüli tőkekivitelét várunk, amely összeget nagyban befolyásolhatják az egyedi, nagy értékű tranzakciók.

Henger Péter
Nemzetgazdasági Minisztérium
Gazdaságpolitikai Főosztály

A visegrádi országok és Románia tőkekivitele (Első félévi adatok!)

Adatok forrása: MNB, nemzeti jegybankok

1055 Budapest, Honvéd utca 13-15.
 Tel.: (1) 374-2734
 Fax: (1) 374-2812
 E-mail: elemzesi@nfgm.gov.hu